

SURT CADA TRES SETMANES

SUBSCRIPCIÓ

Població.	5'00 ptes. l'any
Fora	6'00 " "

Dels articles en són responsables llurs autors. - No es retornen els originals. - Anuncis, esqueles i remesos a preus convencionals - - - -

De la gent del llamp

A esdevingut tòpic el plany de la gent agrícola, sobretot de la gent del Camp, de la deixadesa que els governants han tingut tothora envers els interessos dels que suen damunt la gleba. Aquest plany, més general en anyades de mala collita, o de preus poc compensadors pels sacrificis de la gent de l'agro, sempre ha acabat maldient dels que manegen la cosa pública, i amb alguna dita com aquesta: «El fart no pensa amb el dejú», o amb aquella anècdota que la ironia popular retreu ben sovint explicant que un Ministre d'Agricultura de la monarquia, durant un viatge que feu per Catalunya, al passar per una via-ferrada del litoral i observar per la finestra del seu luxós cotxe els garrofers carregats de fruit, encara verd, exclamà tot satisfet amb la seva llengua: «Bona collita de faves tindrem aquest any».

Ara, tan bon punt sigui traspasat a la Generalitat, junt amb altres serveis, el d'Agricultura, cap Conseller podrà confondre les garrofes amb les faves, ni deixar d'atendre tècnicament i «positivament» a la classe social que treballa damunt la matèria prima, font inesgotable de riquesa, ni deixar de considerar que el tòpic de la gent del Camp, fins ara havia tingut els seus motius d'ésser un clam justificat

moltes vegades per íntims contratemps o conflictes tots ells de caràcter econòmic.

Aquests conflictes, aquests contratemps, podríem dir que aquesta vegada han arribat al seu punt màxim. Per tot el Camp de Tarragona que recull avellana, plana com una mena de malastrugança, un descorajament en uns i desesperació en altres, producte de la depressió de preu que actualment sofreix aquest fruit.

Un tant per cent ben crescut de les converses versen sobre aquest tema que ha posat en terme ben inferior, (i gairebé indiferent) el de política. El que maneja el mànec, si és jornal·ler, no té feina; si és petit propietari o arrendador, també el sentireu com clama i com es plany; el propietari que viu de les terres donades a mitges, generalment també té d'espavillar-se per «anar tirant» esperant temps millors.

I, així com les hores doloroses apleguen les famílies, esborrant rancúnies i mesquineses que els separaven, la gent del Camp també ha reaccionat davant la comuna necessitat i s'ha aplegat sota una bandera per fer front al contratemps. I ha nascut la «Unió de Colliters d'avellanes del Camp de Tarragona».

L'esperit de col·lectivitats de la gent del Camp, que gairebé mai ha

fet grans obres degut potser a la mal·fiança, al personalisme sempre entorpidor, sembla s'ha desensopit i, encarnat en aquesta entitat més amuntmentada, fa una crida a tots els colliters d'avellana, per junts fer front a l'explotació comercial a qui creu culpable de la seva dissort. Així ens ho manifesta una fulla impresa que tenim damunt la taula, encapçalada dient: «El preu de l'avellana.—Comerç sí; sabotatge no!» i signada per «El Comité Executiu» de la «Unió de Colliters d'Avellanes del Camp de Tarragona».

La necessitat farà potser el miracle d'empènyer l'esperit col·lectiu de la gent del Camp, un pas cap avant. Per ara ha fet honor al qualificatiu de gent del llamp.

Però, unes ralles llegides en un article parlant d'economia agrícola, del mestre en la premsa Joan Ventosa i Roig, originals del seu malaguanyat amic Gascon i Miramon, ens han fet pensar molt. Per la seva sentor casolana i pel seu gran significat volem reproduir-les, puix es refereixen a les cooperacions:

«Amb un rovell d'ou, uns grans d'all i una mica d'oli remenats en un morter, arribarem a fer una quantitat enorme d'allioli, si hi anem afegint poc a poc els diversos ingredients; però si en comptes de procedir així

tirem en un safareix una càrrega d'oli, una senalla d'allis i una grossa d'ous i comencem a remenar amb un samaler, únicament oblindrem un pastiu indecorós que no servirà per a res».

I reproduïm això, perquè la gent que recull avellana ha tingut temps i mitjans per a organitzar-se cooperativament i prevenir-se en temps de vaques grasses, pel temps de vaques flaques. La col·lectivitat, com l'allioli, deu començar-se pel fonament. No volem augurar fracassos a la novella «Unió de Colliters» que, al néixer ja aconseguí un préstec, per mitjà de la Generalitat, però hauríem de tenir present que el qualificatiu nostre de «gent del llamp» potser és un atavisme en la nostra psicologia. El llamp, només fulgura un instant, amb resplendor enlluernadora; tot seguit torna la foscor, la calma, la lassitud. Per a fer tasca positiva, tasca constant val més la claror duradera d'una espelma.

Amb tot, desitgem força èxit a la novella entitat econòmica, però on

cal predicar, treballar, fer obra sòlida, és en cada poble, en cada llogarret, donant la virior necessària a les entitats agrícoles locals i crear-ne de noves allí on no n'hi hagi.

«El fart no pensa amb el dejú» però cal que el dejú no romanguí amb les mans plegades i amb rovell al cervell per devenir pidolaire. Els de dalt, poden fer molt en pro dels de baix. Però els de baix deuen organitzar-se, que prou camins tenen ja oberts en les Societats Agrícoles, que és on deuen llimar-se les asprors individuals que dificulten i porten al fracàs la tasca col·lectiva.

Així com el qualificatiu de la «gent del llamp» pot ésser un tret de ço que un filòsof modern anomena «Psicologia de les multituds» hem de procurar educar el sentit individual envers la col·lectivitat a fi de que no sigui possible donar a «gent del llamp», la definició suggerida.

Potser un altre dia en tornarem a parlar de tot ço que avui hem esboçat.

JOSEP Mª VOLTES.

Nòtules històriques

La Selva romana

AIXÍ com en parlar de les primitives civilitzacions a la Selva ens haguérem de cenyir únicament a les possibilitats, malgrat molt verídiques, no cal que succeeixi en voler tractar de la Selva romana, car mantes són les romanalles encara avui subsistents i comprovants del lloc i existències de la Selva romana.

No podríem concretar pas la data en què s'establiren els romans a la Selva. Cneu Scipió, segons opinió comú, féu de Cose, (Tàrraco romana), el centre de ses operacions al S. de Catalunya, tal com Empúries ho era al N. Això esdevenia en el segle tercer ans de Crist. És molt possible que ja aleshores vinguessin els romans cap a la Selva, tota vegada que els historiadors recompten com els de Roma afalagaren els naturals i per això no comptaren amb grans enemics, de cop; després, els indígenes, que volien ésser lliures suscitaren quelques lluites que poc costaren a la Roma potent de veure-les sufocades.

Ara cal preguntar: ¿Hi havia a la Selva un poblat nombrós? No ho creiem així. Els autors llatins ens evoquen

sovint les viles romanes que hi havia a Tarragona, capital de la Dominació Romana a la Ibèria Citerior. I el més probable és que a la Selva hi hagues-sin establertes algunes d'aquestes viles, més o menys importants, però que no podrien considerar-se nuclis de població romana, per quan integraven la ciutat de la imperial Tarragona.

Eduard Llanas diu que la Selva era una de les estacions romanes de la *Via Aurèlia*. Aquesta *Via* era la que unia *Ilerda* (Lleida) amb *Tàrraco*, i tenia dues estacions: *Ad Novas* (Vilanova de Pradès) i *Ad Septimum Decimum* (Selva del Camp). Aquesta opinió de Llanas és compartida per altres historiadors, entre ells Miquel Cortès. Però Eduard Saavedra i Moragas, Director que fou de la Reial Acadèmia de la Història, fixant-se en les distàncies fixades pels cronistes romans, fixa *Ad Novas* a Vinaixa i *Ad Septimum Decimum* a Vilaverd. I aquesta opinió, que controverteix la primera, sembla que és admesa per Emili Morera.

Si passava o no passava la *Via Aurèlia* per la Selva, no consta, ni resta prou aclarit pels historiadors que se n'han ocupat. Però són indiscutibles els emplaçaments romans al Vilar i al camí de Mas Bertran, i se-

gurament d'altres que no hem vist.

Al Vilar hi resta el paviment romà, prou ben conservat malgrat que pel damunt seu hi passi el camí d'Almoster i bolçons o blocs d'ostensible obra romana. També hom hi ha trobat quelques objectes molt importants. A la darrera meitat del segle passat, fent clots al troç de terra que hi ha damunt del camí d'Almoster, proper al paviment, s'hi trobaren restes de canonada de metall, segurament per a la conducció d'aigües al Vilar, les quals restes no solament no es guardaren, sinó que ningú es prengué la pena de mirar quin metall eren. També s'han trobat allí, un capitell, mantes sepultures de terra cuita amb restes humanes, àmfors, frisos, figuretes i troços d'escultura romana i molts altres fragments d'obra romana en marbre. Mossèn Pié, que recompta totes aquestes troballes al Vilar, efectuades algunes per ell mateix, com el peu d'una àmfora en 1898, esmenta també dues monedes, entre les moltes que s'hi han descobert, aparegudes l'any 1892; en la una, de coure, només s'hi pot distingir el bust de l'Emperador Claudi; en l'altra, de bronzo i molt ben conservada, s'hi llegeix aquesta inscripció, que l'acredita pertanyent a l'Emperador Trajà: IMP CAES NERVA TRAIANO AVG GP PON., en l'anvers; i S. P. Q. R. OPTIMO PRINC., al revers.

A mitja hora de la Vila, seguint el camí de Mas Bertran, hi ha restes d'un paviment idèntic al del Vilar, avui desfigurats amb les reformes practicades per a fer-hi passar el camí de carro. Aquest lloc era conegut també per Vilar, en l'edat mitjana. I allí també s'hi han trobat àmfors senceres, bolçons i recs de pedra picada, terrissa cuita i altres objectes, tots romans. D'aquests troços de terrissa n'hem vist i trobat algun.

En el clos de la Vila, a la casa que fa cantonada amb el carrer Major, a mà esquerra entrant pel carrer de Varrà, hi ha bastantes pedres tallades a l'estil de les que formen les muralles romanes de Tarragona. De pedres tallades així se'n troben en altres bandes de la Vila, com les que hi ha a la cantonada d'una de les cases del Passeig de St. Pere.

Es, doncs, indiscutible l'existència dels romans a la Selva, malgrat no fos en el mateix lloc on avui està emplaçada la Vila.

Ço que és de deplorar és que tots

aquells objectes, malauradament, no foren recollits i guardats, almenys a la Selva. Sabem que una àmfora romana fou portada al museu de Vic. I tot aquell bé-de-Déu de troballes, interessantíssimes, s'han perdut per sempre més per no haver-hi hagut una persona amant de la nostra història preferita.

EUFEMIA FORT.

Atracadors

NO penseu que vagi a parlar dels pistolers que surten a pertorbar l'ordre públic de Barcelona pistola en mà. Són uns altres els que ens referim. Uns altres tan menyspreables i més covards—puix no s'exposen la vida ni la llibertat—que es mobilitzen durant les campanyes electorals i si no amb la pistola, us amenacen amb el pacte de la fam i enlloc dels diners, us roben la consciència en forma de vot.

Aquests atracadors de la ciutadania, generalment són uns analfabets que, perquè tenen propietats i gent que treballen per ells, s'han cregut que ja tenen el necessari per a fer i desfer la Vila de la manera que els hi vingui de gust, puix creuen que per ésser Alcalde o regidor sols es necessita collir molts sacs d'avellanes o fer força cargues de vi, i que no hi fa res encara que no se sàpiga firmar, com un que el tinguérem mols anys d'Alcalde, que per a desempenyar el càrrec n'hi hagueren d'ensenyar.

Cal acabar d'una vegada amb aquests *senyors*; s'imposa que els vilatans mirin un xic més alt i encara que treballin per ells, es desprenguin d'aquest temor al *seu amo* i el dia que hagin de votar ho facin per als que siguin políticament més honrats, més intel·ligents, i més afins amb la seva manera de pensar.

Per a posar en evidència la manca d'ideals i altres coses d'aquests atracadors, recordeu per mostra les paraules d'un *foraster* que viu a la nostra Vila, en l'acte de presentació dels seus candidats: nosaltres solament anem a la lluita electoral per a fer fracassar als dos fills de la Selva que han portat la desunió a les famílies (?) i que es presenten per diputats!

Quin home de mitjana cultura s'hauria atrevit a dir semblants paraules davant d'un públic i tractant-se de

les eleccions pel Primer Parlament Català?

Què cal esperar-ne d'uns homes tan mancats d'ètica política com de patriotisme?

Hem d'acabar per sempre amb aquests analfabets, que encara fan olor d'*Unión Patriótica* i que voldrien tornar a imposar la seva política caquíl.

**

Sembla que pel mes d'Abril es celebraran eleccions municipals en les quals podran votar les dones; en les capitals i poblacions importants que, generalment, tenen més cultura i són més lliures no crec que les dones puguin fer alterar els resultats que s'obtindrien votant homes sols, però en els pobles petits, on tots ens coneixem, ja cal que els republicans no deixem actuar tan barroerament alguns homes que amagant-se sota el

nom de dretes, encara esperen—pobres—una restauració monàrquica, doncs del contrari valent-se de la seva baixa política i de la dona que està menys capacitada i de que moltes d'elles encara estan subjectes a tota mena de tutelatges retardataris, podrien fer que la República en lloc d'avançar i acabar d'arribar a tots els pobles i poblets donés un pas endarrera.

Cal fer una constant propaganda posant en evidència la gran obra humanitària i cultural que va fer la República, comparant-la amb les vergonyants vileses de la monarquia.

Si tots els homes i partits veritablement republicans es valen de tots els mitjans de propaganda que no són pocs i poden conquerir el vot de la dona, serà quan tindrem definitivament, la República consolidada i la Catalunya lliure.

FITOR.

TEATRE

LA DEFENSA AGRARIA.—LA CORONA D'ESPINES de Josep M.ª de Sagarra.

EL dia 17 de Gener, festivitat de St. Antoni, tinguérem l'honor d'anar a *teatre*; puix fruïrem d'una gran obra, un gran autor i una gran companyia.

«La corona d'espines» és un drama en tres actes i en vers; qual assumpte difereix notablement de moltes obres de la producció sagarriana. Marta, la serventa del Senyor de Bellpuig ha tingut per mirjà d'aquest un fill, Eudald, que ignora el seu origen patern i matern. Amb la figura de Marta, Sagarra crea una de les figures més humanes, car, l'abstenció de declarar-se mare i el jou que ha de suportar per aquest fet, al Senyor de Bellpuig, són uns grans valors que es descobreixen dintre de la psicologia humana.

Allà on Sagarra no difereix, és en el llenguatge; llenguatge florit quan triomfen els amors; i en canvi, cruel amb la hipocresia, amb el vici trist i amagat, demostrat en aquesta obra pel retrat que ens dóna de l'aristocràcia de sang del segle XVII.

Una escena del segon acte, d'una gran comicitat, com aquella reunió entre l'embriac Sebastià, Eudald i Boscall, ens fa pensar en les seves obres d'hostal.

L'escena final és d'una gran plenitud dramàtica; puix, al quedar anorreat el senyor de Bellpuig amb el descobriment de l'origen matern i patern d'Eudald i la reconciliació d'aquest amb Mariagneta, queda plasmada l'obra amb les últimes paraules de Marta que donen títol a l'obra: he hagut de sofrir una *corona d'espines*.

La producció de Josep M.ª de Sagarra, avui ja és de les impressionants. No hi ha ningú més que el guanyi en el teatre; el seu vers és d'una gran facilitat i també viu; d'aquí, doncs, que ocupi el lloc privilegiat. És un català racial que posseeix tots els perfums de la terra catalana.

Es diu de Sagarra que és poc afinat i qualche vegada s'ha tingut raó, perquè en certs moments ha arribat a una tal exageració, que de la combinació dels modismes emprats, n'ha format una argamassa. Però s'ha de considerar que el seu llenguatge és un constant moviment de la vida i aquests que el censuren a tot drap, no tenen un ple concepte de la bellesa, puix, de classes de bellesa n'hi ha de diverses maneres.

De tot el què s'ha dit del poeta Sagarra, ho podem resumir del què hem après en llegir diverses crítiques: «Sagarra avui ja mou com vol els seus titelles».

«La corona d'espines» fou interpretada per la companyia catalana de la genial primera actriu Pepeta For-

nés, de la que hi forma part Just Gómez, com a primer actor i sots la direcció d'Antoni Martí. Ja languérem una altra ocasió de veure aquesta companyia, fou en «Les llàgrimes d'Angelina» del mateix autor. Allí Pepeta Fornés, representava una criatura de 17 anys; en canvi en aquesta, hi feia un paper d'uns 60 anys. I tant en aquella com en aquesta, Pepeta Fornés es va cenyir al temperament de cada cas, tan oposat l'un de l'altre, fent-ne una gran creació Just Gómez

feu honor al nom, estigué «just» sense rebaixar ni millorar. Antoni Martí, és el que més, en la present obra, dominava son paper. En fi, tots els demés completaren el conjunt.

I per les raons que hem exposat, us podem dir que el 17 de Gener, anàrem a *teatre*, a veure una *obra*, un *autor* i una *companyia*, elements indispensables del teatre que mantes vegades no es troben units.

F. ROIG FERRAN.

Nòtules històriques

Els molins

ENTRE les obres més antigues que s'havien conservat fins a la passada centúria per llur activitat, foren els molins de moldre blat i altres llegums.

Aprofitant les aigües que vénen de la Font Major i Mas Ripoll, els primers repobladors de La Selva, construïren varis molins; uns a la vora de la riera, altres al damunt de la vila i també dintre de la vila. S'apel·laven «molins de cup», perquè les bases per contenir l'aigua eren com uns cups rodons.

Com que s'havia de conduir l'aigua de l'un molí a l'altre, qualque vegada es motivaren disputes, ja sigui per l'escuró del rec o per altres obres que s'hi havien de fer. En documents vells que existeixen a l'Arxiu Municipal, n'hi ha un que demostra: que els mentats molins ja existien al segle XII; les disputes abans recensionades i també diferències entre els habitants de la vila i el Paborde.

Altres documents fan constar que hi havia quatre molins des del «pont sec» fins al Mas Moixó, situats als llocs següents: el primer, era adjunt al dit pont on avui encara es pot veure; el segon, un poc més amunt de l'anterior; el tercer, era en una parada prop del camí de l'Albiol i Mas Ripoll, ans d'arribar al Mas Moixó, i el quart, al mateix Mas Moixó, que és el que millor s'ha conservat.

Damunt de la vila n'hi havia tres que van servir fins a la meitat de la centúria passada, col·locats en els següents llocs: el primer, que avui es pot contemplar, confronta amb el camí de la «terrena» i el de la «coma»; a l'any 1346 hagué de sofrir una reparació; el segon era on actualment hi té la casa la Vda. Laforcada de Barcelona, i el tercer, al darrera de la casa situada uns metres més amunt del molí que hem dit, tocant al camí de la «terrena».

Els molins que hi havia dintre de la vila eren dos: el molí apel·lat de la «canal» situat a la plaça de la Carniceria, allí on hi ha l'abeurador dels animals. Aquest molí prestà el servei de moldre blat fins a l'any 1534, degut a que el Consell de la Vila donà permís per construir un molí de moldre pólvora. En 1543 el Consell anà a veure el molí si feia dany a la pa-

Arran d'una disposició de l'Ajuntament

“Qui no vulgui pols que no vagi a l'era”

AQUEST adagi l'hem sentit repetir innumbrables vegades des del dia 23 del corrent en que està en vigor una disposició de l'Alcaldia ordenant que les societats i bars de la localitat siguin tancats com a més tard a la una de la matinada, tot protestant que l'autoritat s'immisqüeixi en afers que els que acostumen a vetllar fins a les sis de la matinada al voltant d'una taula de joc, qualifiquen de particulars.

«Qui no vulgui pols que no vagi a l'era», diuen els que es creuen perjudicats per l'esmentada disposició emprant com argument que si el joc perjudica, no hauria d'ésser l'autoritat qui emprés mesures restrictives, sinó que haurien d'estar-se de jugar els que se sentissin perjudicats. Però—preguntem—¿qui són els perjudicats pel joc? No és solament aquell home que passa la nit jugant fins que surt el sol, no. És l'esposa que amb llàgrimes als ulls ha d'anar a la tenda a demanar que «pels seus fills li fiïn una setmana més perquè el marit se li ha jugat la setmanada. Són els fills que no poden rebre l'alimentació i la instrucció necessàries i que més tard, per no poder exercir el pare damunt d'ells la força moral del bon exemple, esdevenen tant viciats com ell.

No cal dir com trobem d'encertada aquesta disposició de l'Alcaldia, com hi trobarem totes les que es dictin en mires a la restricció del joc, «drac devorador d'homes i hisendes», i desitgem tota l'energia necessària per a mantenir-la ben rígida i per aplicar les sancions de que es facin mereixedors els contraventors.

¡Jugadors inconscients! «Qui no vul-

gui pols que no vagi a l'era», dieu, però si aneu a l'era disposats a sofrir les conseqüències de la pols, no vulgueu que hagin de sofrir-les éssers innocents, del sosteniment moral i material dels quals sou els responsables. I si el vici us domina i per ell no féu cas de la responsabilitat que pesa damunt vostre no estranyeu que siguin les autoritats les que vetllin per aquests éssers innocents quan es troben deseparats pels que tenen el deure sagrat d'emparar-los en tot moment.

Iv.

Les meves brunors

Brunors que m'heu nodrit;
brunors que haveu forjat mon esperit;
brunors que sou les hores angoixoses;
brunors que sou les hores doloroses
del neguit:

En mig de vostra fosca inoportuna
hi veig un clap tot de claror
que sembla fer més clara la brunor,
que fa menys fosca l'hora bruna
de la meva dolor.

Que beneït sigueu, Senyor!
Car sempre que'm meneu
la vostra prova de foscor
hi féu guspirejar brins d'esperança.
Senyor!: que beneït sigueu!
Car si mantinc en Vós ma confiança
la fosca que vindrà
encara l'esperit m'aclarirà.

E. F.

ret del dipòsit de la font i en 1615 determinà de fer desaparèixer dit molí; car, a més del dany era antihigiènic i al mateix temps s'embellia la plaça.

L'altre molí de l'interior de la vila era situat als soterranis de la casa

que fa cantonada amb el carrer de l'Abadia i el carrer Major Fou construït al segle XII i serví fins al primer terç del segle XIX.

(Dades extretes d'«Anals inèdits de La Selva» escrits per Mn. Joan Piè).

Poble, primer que política

EL darrer número de BRUM ens asabenta d'un aficionat a escriure al diari «La Veu de Tarragona» i que segons diu el nostre periòdic, aquest aficionat critica perquè vam recomanar a un candidat fill d'aquesta vila en les darreres eleccions.

Segons sembla, l'amateur fixa la seva raó en que dit candidat és de l'Esquerra, i no pensa dit senyor, o dit noi, (que no sé pas qui deu ésser) que a l'any 9, quan totes les autoritats eren de dreta, començant per l'indesitjable Borbó fins al darrer sereno, i malgrat de tenir tants dretistes, no van quedar convents ni res que fes olor de sagristia, que no fos convertit en pastura de les flames, i que dites autoritats no sols ho van permetre, sinó que s'ho miraven i que tothom va creure que no van evitar-ho perquè ho volien d'aquella manera.

Ben al revés va succeir quan la vinda de la República, que totes les autoritats de Catalunya eren ben esquerranes, des dels honorables President de la Generalitat, Sr. Governador Civil i Sr. Alcalde de Barcelona i altres autoritats, i no va cremar ni tan sols el llumí que podia començar-ho, i no va ésser per falta de preparació, sinó que va ésser perquè les autoritats van vigilar com s'havia de vigilar, i no com aquelles dretes que van deixar-ho a les urpes d'un número insignificant de revoltosos.

Insignificants, si; perquè no té ni punt de comparació amb els preparatius que suara hi havia.

Sàpiga, doncs, l'anònim escriptor, que si les flames no van dragar-se els convents i esglésies de Barcelona, a les actuals autoritats esquerranes tenim d'agrair-ho, i que persones filles d'aquesta vila en són bon testimoni.

Però al tal anònim no li importa que flamegin o no els convents, el que li importa és molt més individual, i aquest és l'equívoc d'ell i de molts d'altres que per afavorir a un determinat fulano, s'enganyen ells mateixos,

enganyen als amics, abandonen el poble i fins s'obliden d'on són fills; i per aquesta dèria diuen mal de l'Esquerra, i per fer veure que són de dreta freqüenten cases que tots sabem la seva història, i també sabem tots, ço que en dites cases han fet en bé dels convents i de totes les coses de l'Església i de la seva religió.

No hi ha necessitat d'ésser vell per recordar ço que eren i ço que feien en aquelles cases on es refugien tots aquests que ara fan sistemàticament la contra a l'Esquerra Republicana de Catalunya.

Tots som de la Selva i tots coneixem les cases una per una i també els homes un per un, i quan un defensa la idea també sabem el perquè la defensa, i és molt difícil en un poble com el nostre el fer passar gat per llebra.

Si al dit escriptor fins li endevinaríem on li fa mal i el perquè es queixa, i sense por d'equivocar-nos ni d'un mil·límetre.

El que aquestes ratlles escriu, és un pobre home que es passa la vida treballant i observant amb la passió com són tractades certes qüestions d'ordre polític i també d'ordre particular, i de la mateixa manera com observo el curs d'aquestes coses, també estic observant com es van formant les plataformes electorals, i amb el fi com són formades i com són defensades, i amb la coneixença que tinc del poble i dels seus veïns, dic amb bastanta seguretat que no ens equivoquem de gaire.

En altres temps, i per cert bastant llunyans, havíem vist lluites polítiques que dintre de la localitat havien estat portades amb més noblesa que les actuals.

Havíem vist a fills del poble formant part de candidatures per les Corts espanyoles, i tant els votants com els que els dirigien van comportar-se de manera que deia més en bé del poble, i amb un sentit polític més atinat en benefici del poble que en les darreres eleccions.

El nostre poble avança amb pas molt lent, i potser d'aquesta lentitud hi ha qui se'n pot sentir culpable.

Nosaltres voldríem que el nostre poble anés al davant de tots, o al menys al lloc on li correspon segons la seva categoria i sense cap entrebanc, i sempre farem de la nostra part tot el possible per treure-li les traves que continuament li estan posant.

Altres pobles han tingut menys ocasions que el nostre per ésser considerats, però segurament que les han sabut aprofitar més que nosaltres, i bona part de la sort dels pobles és saber aprofitar bonament les ocasions propícies que se li presenten.

Siguem Selvatans primer que tot, i abans no emprenguem una obra política fixem-nos bé en les necessitats del poble, que per cert no són poques ni tampoc petites, per a que ens passin desapercibudes. Veritat que ho farem?

J. MAR.

Reformes vilatanes

DESPRES d'alguns articles de «Reformes Vilatanes» tractant de les que convenia fer, hem dit també quelcom de les que s'han fet i heus ací que això ja no ha estat tan ben acollit per la crítica *criticaire*. No caiem en la cacofonia d'una manera inconscient sinó molt al contrari ho fem per a remarcar que hi ha la bona crítica, que consisteix en analitzar un fet en mires d'escatir-ne totes les resultances, cercant-ne el millorament o assenyalant la discrepància en l'apreciació del fet en si, i la crítica *criticaire* que en lloc de fer-ho com hem dit, sols es cuida de llevar importància al fet buscant-li el punt flac encar que calgui inventar-lo i avant-posant sempre la simpatia o antipatia que sent per la persona que ha produït el fet a la valor d'aquest.

Cal doncs estimar sempre i agrair-la, la crítica de bona llei, tant, com cal despreciar la que no es fa d'una manera objectiva i amb l'afany de perfeccionament.

Parlant d'això, un amic nostre ens cridà l'atenció perquè sols ens ocupàvem de reformes materials, es a dir, d'obres de millorament i embelliment de la vila sense tenir en compte que aquestes han estat possibles perquè abans s'havia fet la reforma capdal; l'Administració municipal.

Sense aquesta—ens deia—l'Ajuntament no hauria pogut fer res del que remarqueu a BRUM.

Al meu entendre—seguia dient—la reforma vilatana més digna d'encomi és la que no n'heu dit res, des del periòdic.

Aquesta és veure cada fi de mes a la taula d'anuncis de cà la Vila l'estat de comptes, o millor dit, el moviment de caixa de tot el mes, amb tots els detalls, noms dels que han cobrat, concepta, quantitat, etc.

¿Quin selvatà havia vist mai una administració més clara i democràtica?

Ja veieu doncs com deixaveu de fer esment de la millor reforma que ens han portat els nous dirigents de la nostra Selva.

I encara un altre de molt important n'heu deixat al tinter, i és; que tots els treballs fets en l'any 1932 han estat pagats dins del mateix exercici no deixant per tant, atrassos que podrien el dia de demà dificultar la gestió dels que entrin de nou a administrar la cosa pública.

Tenia raó el nostre colacutor. Mai havíem vist això que tal vegada és el millor mèrit contret per part de l'actual Ajuntament.

Si sempre hagués estat així no fóra tan difícil avui emprendre les moltes reformes que demanen a crits les necessitats higièniques i d'ensenyança de les corrents modernes.

ALMOGÁVER.

Ens diuen..

...Que fa poques setmanes que unes albiolenques que baixaren a comprar unes medicines, tot i anant a la farmàcia a les 2 de la tarda no foren despatxades fins a boca de fosc malgrat observar al Sr. Apotecari el penós que és caminar de nit per les garrotxes del camí de l'Albiol. I que per cert i anava una velleta que s'arratlla als 80 anys!

No voldríem pas que es realitzessin les malediccions que engegarien segurament a cada ensopegada que donaren pel pedragós camí! No creiem que l'apotecari li quedés humor de fadri-nejar.

...Que molt sovint es sobruix la cloaca del capdava del carrer Major suara modificada.

Demanam a qui correspongui fer-ho que s'arregli com més aviat millor perquè no fa gens bonic, ni agrada a nin-

gú mullar-se els peus i molt meyns relliscar.

...Que la mestressa Sra. Esperança Puig està donant continuament uns espectacles dels que no en surt gens beneficiada la bona ensenyança que està obligada a donar a les infantes ni honoren gens a la benemèrita classe professional a que pertay.

Lamentem que qui té l'obligació de donar llum dongui fum.

...Que la major part de veïns que paguen per a tenir aigua a casa estan molt queixosos perquè la major part de dies no en tenen.

Si fos època d'escassès tindria disculpa, però ara tenim dret que s'hi posi remei molt aviat.

Al marge del centenari de la Renaixença Catalana

1833 - 1933

CATALUNYA celebrarà durant el transcurs de l'any 1933 el centenari del seu renaixement literari que comença amb la publicació de la poesia *Oda a la Pàtria* de Bonaventura Carles Aribau; publicada a l'any 1833.

Aquesta composició es considera com un himne d'enyorament, provocat per la manca d'espiritualitat de la terra catalana i que vol posar en peu tot el despertar d'un poble. Aquesta poesia farà de toc de clarí per obrir les parpelles dels endormiscats i seran els poetes qui mantindran el foc sagrat de l'amor envers la llengua i sols ells seran els vertaders intérprets de l'ànima popular.

Aribau a l'escriure l'*Oda a la Pàtria*, poc es podia pensar de la gran transcendència que marcava l'aparació de la seva poesia; car, llur resonància, si bé estigué alguns anys sense eco, serà Rubió i Ors—que el podem considerar el pare del renaixement—qui donarà al català modern categoria de llengua literària, tot contribuïnt a profundir cada vegada més, la personalitat literària de Catalunya. Rubió i Ors és el primer que estableix la continuïtat del català a través del temps i la unitat amb les terres de parla catalana de València i Balears. El seu llibre *Lo gaiter del Llobregat*, aparegué en el precís moment per a remoure sentiments que estaven en el cor de tots. En el que va de la publicació de la primera edició (1841) fins a la segona (1858) hi està comprès el primer període de la Renaixença Catalana, període que se'n diu dels *trobadors*; puix, els poetes d'aquests temps se'n deien trobadors i prenien noms fluvials i montanyesos a imitació de Rubió i Ors que es signava *Lo Gaiter del Llobregat*. Així hi ha un *Tamboiner del Fluvià*, a un *Cantor del Ter*, a un *Almogàver del Montseny*, a un *Timbaler del Besós*, a un *Cantor*

del Francolí, fins arribar al més popular de tots; el *Trobador del Montserrat*, en qui s'hi amagava l'inquiet Victor Balaguer.

Qui continuà la tasca empresa per Rubió i Ors, fou Antoni de Bofarull que a més d'ésser historiador era poeta. En 1858 publicà una antologia de poesies catalanes, titulada: *Los trobadors nous* i l'any següent, n'aparegué una altre: *Los trobadors moderns*. Els dos llibres esmentats unifiquen la poesia catalana de Aribau fins als Jocs Florals, establerts en 1859.

Aquests poetes foren el que consolidaren la llengua popular.

Com era dit, després ve el període heroic dels Jocs Florals que va de 1859 fins a la publicació de *L'Atlàntida* de Verdaguer a l'any 1877. Aquest període és més fecund que l'anterior.

Abans dels Jocs Florals, els millors escriptors de Catalunya: Cabanyes, Piferrer i àdhuc el mateix Milà i Fontanals, que fou un dels restauradors dels Jocs Florals, no creien en la resurrecció del català literari; no obstant Milà hagué de rectificar el que digué anteriorment. Però sorgeixen nous poetes el català es va imposant com a llengua literària. El mallorquí Marian Aguiló, troba la unió entre la tradició de la llengua parlada i de la llengua escrita, decantant-se cap al terreny de la tradició popular.

El literat Nicolau d'Olwer en el seu llibre *Resum de Literatura Catalana*, observa: «una literatura contínua per la seva forma, de les tradicions de la decadència, però inflada a poc a poc d'un esperit democràtic i revolucionari, havia pujat a les taules, començant el teatre català, i s'aprofitava de la llibertat d'impremta en uns períodes de lluita política i àdhuc armada particularment».

F. ROIG FERRÁN.

(Acabarà)

VIDA MUNICIPAL

EXTRACTE DE LES SESSIONS DE L'AJUNTAMENT

Sessió del 30 de Desembre

S'acorda nomenar campaner-rellotger al veí Josep Garriga Pàmies i deixar d'utilitzar el campaner parroquial N'Andreu Fillol.

S'acorda adquirir una placa de marbre per a substituir l'actual del Portal de Francesc Macià.

Es fa constar en acta l'agraïment de la Corporació envers el senyor Josep Satorras Macià per haver permès la instal·lació d'una font en la mina de la seva propietat, coneguda per «Mina de Flassada», per a l'abastiment públic, davant de la dubtosa potabilitat de l'aigua de la vila.

Sessió del 4 de Gener de 1933

S'acorda fer públic per mitjà d'edictes a la tauleta d'edictes, que a estat prorrogat fins al 31 de març, prop-vinent el termini per a la declaració de les rendes de les finques rústegues.

S'examina i aprova una factura presentada per l'agent de negocis de l'Ajuntament En Ricard Cabré, corresponent al segon semestre de 1932, de la qual resulta un saldo a favor del municipi, de 184'98 pts.

Exposa la Presidència que per la societat «El Lauro» li ha estat demana-

da autorització per empalmar un canó a la tuberia principal per tal d'omplir la cisterna de dita entitat; s'estudia la petició i com resulta que el local de l'esmentada entitat es troba ja abastit d'aigua domiciliària, atenent-se a ço que prescriu el Reglament d'aigües del municipi, s'acorda no accedir a la petició de referència.

S'acorda sol·licitar del Sr. Josep Satorras Macià un arrendament de l'aigua que actualment cedeix el municipi gratuïtament.

S'acorda anunciar al veïnat per mitjà de pregó, que queda oberta durant vuit dies la inscripció dels veïns que es creguin amb dret a la beneficiència municipal.

S'acorda substituir el nom del carrer de les Clavegueres per d'Anselm Clavé; el de la Plaça Nova pel de Rafael de Casanova i el de la Plaça de la Palma pel de Galán i García Hernández.

Sessió de l'11 de Gener

Als efectes de la R. O. Circular des de 15 de Desembre de 1925 (D. O. n.º 281) s'acorda fixar el jornal d'un bracer en 6 pts., i comunicar aquest acord a la junta de Classificació i Revisió.

S'aproven i s'acorda el pagament de diversos comptes.

Sreta. Na Roseta Masdeu Bové. Rebin la nostra enhorabona.

☉

Després de llarga absència ha retornat a aquesta vila el col·laborador d'aquest periòdic i dilecte amic, N'Antoni Catà i Simó. Ens en alegrem i desitgem que l'estada li sigui ben agradosa.

☉

La Industria Leridana

Productes Mor, S. A.

Anissats

Licors i

Aixarops de qualitat

Plaça Macià, 2 Teléfon 36 LLEIDA

☉

En la prop-passada setmana el fred s'ha deixat sentir de faisó desacostumada. El termòmetre marcava 3 graus sota zero, cosa no gaire corrent per ací.

☉

En les eleccions celebrades suara per a la renovació de càrrecs de la Junta Directiva de la societat «La Defensa Agrària», han estat nomenats els senyors següents:

President, Josep Fort Cavallé; Secretari, Josep M.ª Voltas Roig; Caixer, Joaquim Duran Gimbernà, Vis-secretari, Andreu Torrents Vidal i Vocals Pere Queralt Arbós i Antoni Milà i Blavi.

☉

Hem tingut el gust de saludar el nostre amic Isidre Banús Masdeu i distingida família, que ha vingut a passar una temporada a la nostra vila. Benvinguts i que els hi provi molt l'estada.

☉

Moviment demogràfic des del número 20.— Naixements:

Raimunda Cavallé Llauradó, Josep Segarra Balasch, Feliu Calero Santacana, Dolors Garriga Girona, Antònia Roig Roig, Joan Agustench Cavallé, Maria Masdeu Ferré, Francisca Vallverdú Marsal.

Matrimonis:

Pau Pallés Porta amb Dolors Pintaluba Sanjuan i Joan Baiget Vallverdú amb Antònia Aguilà Mestre.

Defuncions:

Pau Prats Veciana, Joaquina Genovés Fàbregues, Josep Muntés Fonts, Joaquim Pàmies Barberà, Joan de Ferrer i de Canals, Maria Masdeu Ferré, Francisca Romeu Vallverdú, Maria Soronelles Monné, Josep Voltes Figueres, Angela Fort Figueres i Consol Compte Perelló.

IMP. REQUESENS - MONTBLANC

Noticiari

Ha estat demanada la ma de la simpàtica vilatana Na Maria Prats Martí pel nostre company de redacció En Joan Rosich Domingo. Igualment ho ha estat la de la no menys gentil selvatana Na Quimeta Soronellas Ferré pel nostre amic En Joan Torné Sans, mestre nacional d'aquesta vila. Vagi a tots la nostra més sincera enhorabona.

☉

Ha estat cursada per l'Alcaldia a totes les societats i bars d'aquesta vila, una circular ordenant que dits establiments siguin tancats com a més tard a la una de la matinada.

☉

Hem tingut el gust de saludar el nostre amic En Josep A. Fonts Cogul, ja guarit de la malaltia que ha sofert suara i ens ha assabentat que trasllada el seu domicili a Màlaga; aprofitant l'avinentsa i en la impossibilitat de fer-ho personalment, ens ha encarregat donem, de part seva, les més expresives gràcies a tots els que durant la seva malaltia s'han interessat pel seu estat.

☉

Ens hem assabentat que la llar de nostre amic i subscriptor N'Antoni Estrada Boada, resident a Barcelona, s'ha vist apenada per la malaltia de la seva esposa Na Josepa Giralt. Afortunadament ens diuen que a hores d'ara es troba ja millorada. No cal dir com ho celebrem i com desitgem el seu prompte restabliment.

☉

PER a adquirir material elèctric a bon preu, així com també motors, dinamos i aparells de ràdio, visiteu la casa

JOSEP LOZANO

CARRER FORTUNY
(abans Monterols) **REUS**

☉

En virtut d'un acord de tots els venedors d'aquesta vila s'han reglamentat les hores de venda. Actualment tots els comerços s'obren a les vuit del matí i es tanquen a les vuit del vespre.

☉

Avui s'ha celebrat l'enllaç matrimonial del nostre benvolgut convilatà En Samuel Fort Cogul amb la distingida

Proveu la gassosa **El Gat** i en sereu consumidors

FABRICANT:

Josep Villarroya - Valls

Exigiu sempre aquesta marca **EL GAT**

Aroma concentrat
Gust exquisit
Economia en el preu

Heus ací les qualitats que reuneixen
els cafès que serveix la Casa

ROSSEND COSTA

Provença, 137

Barcelona

Sindicat Agrícola i Caixa Rural de St. Andreu Domiciliat en el local de
"La Defensa Agrària"

Capital solvent: 5.000.000 de pessetes

Premes idràuliques de propietat

Elaboració i venda d'oli d'oliva

CAIXA D'ESTALVIS

Rendiment a compte corrent	3 per cent
" per semestre	4 " "
" anyal	5 " "

La imposició mínima és de 25 pessetes

SELVA DEL CAMP

(Tarragona)

Cafeters:

Industries Madriguera, S. A.

Corts Catalanes, 419 i 421 - BARCELONA

us servirà sucre estotjada
de primera qualitat i
a mòdic preu

Feu-hi els vostres encàrrecs tot seguit

Delecteu el vostre paladar
degustant els exquisits

Estomacal Mor

Anís Mor

Productes Mor

Lleida

**Servei diari de comandes i transports de la Selva del Camp a Barcelona i viceversa, a càrrec de
l'Agència "Ràpid Transports"**

També admet comandes per a qualsevol de les poblacions de la
ruta que fa diàriament i que són les següents: Igualada, Cerve-
ra, Tàrrega, Bellpuig, Mollerussa, Bell-lloc, Lleida, Vendrell,
Torredembarra, Tarragona, Reus, Alcover i Valls.

Arribada a La Selva: Dos quarts de vuit del matí
Sortida de La Selva: » » de dotze » »

Lloc de rebre els encàrrecs: **BAR MODERN d'En Josep Vives**
A Barcelona: Carrer del Consolat, 17 - Tel. 20249

Aquesta Agència es fa responsable de tots els encàrrecs que se li confín :: Tots els encàrrecs són repartits
el mateix dia :: El servei de camions d'aquesta Agència, és el que diàriament reparteix tota la premsa
de Barcelona en aquestes comarques.